

Bemyndigelse til at fastsætte. Vurderingskommissionen vilde ellers være i Stand til at omstyrte den Højeste-Pris, som var lovlige gældende. Det er imidlertid en selvfølgelig Forudsætning, at den Maksimalpris, som er fastsat, er fastsat under Hensyntagen til alle de paa det Tidspunkt, da den fastsættes, foreliggende Forhold. Hvis en Minister fandt paa rent vilkaarligt at sige, at den højeste Pris for en Hest skulde være 1 Kr., og derefter paabød Aflevering af Heste til den Pris, er det jo givet, at en saadan Prisfastsættelse ikke vilde kunne holde, og et saadant Forsøg paa Vilkaarlighed vilde falde for Vurderingskommissionen eller for en Domstol, hvis ikke Ministeren for længe siden var blevet indespærret, hvad Rigsdagen jo maatte sørge for, at han blev i et saadant Tilfælde. Men i det Tilfælde, at en Minister fastsætter en Maksimalpris i Overensstemmelse med det, som maa være Forudsætningen for Maksimalprisers Fastsettelse, nemlig at den er forberedt paa den Maade, som nu Loven har godkendt, gennem den overordentlige Kommission, og ved Overvejelse af og Afvejelse af alle paagældende Forhold, er denne Pris den højeste Pris, som kan tages, og hvis det bliver nødvendigt at ekspropriere og aflevere, kan der ikke være Tale om at aflevere eller ekspropriere til en højere Pris end den saaledes fastsatte Højeste-Pris. Maa jeg i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at hvis det er dette „en af ham fastsat Pris“, der er Hovedsagen for Partiet Venstre, er atter her et af de ejendommelige Vidnesbyrd om den Svingning, der overhovedet finder Sted i Partiets Stilling til disse Sager. Thi den Gang den første Maksimalpris, Maksimalprisen paa Rug, blev fastsat, blev den fastsat paa den Maade, at Ministeriet i Henhold til Slutningen af Loven af 7. August 1914 overtog paa visse Landbrug visse Kvantiteter Rug, lod dem vurdere af den i Loven angivne Vurderingskommission og efter saaledes at have faaet Ekspropriationsvurderingskommissionens Vurdering af Rugen fastsatte denne Vurderingspris som Maksimalpris. Man gik den Gang den Vej, at man, for at sikre sig i enhver Henseende en objektiv Bedømmelse af, hvad der var den højeste Pris, gik til en Ekspropriation, fremskaffede en Vurderingspris og fastsatte den som Maksimalpris. Naar man ser Partiet Venstres Standpunkt nu, skulde man jo antage, at det havde været utænkeligt at fastsætte en Maksimalpris paa et Grundlag, der efter Venstres Opfattelse var mere

urokkeligt; men ikke desto mindre er det denne Maksimalpris fra Begyndelsen af Krigen, der har været Genstand for de heftigste Angreb, idet man har paastaet, at selv den Vurdering, Kommissionen da fastsatte, ikke bød grundlovsmæssig fuld Erstatning. Det vil altsaa ses, at det er saa godt som umuligt overhovedet at finde nogen Myndighed — det skulde da maaske være Partiet Venstre selv —, der kan fastsætte Prisen paa en for Partiet tilfredsstillende Maade.

Hele det Spørgsmaal, der her foreligger, er i Virkeligheden Spørgsmaalet om Muligheden af at gennemføre en Maksimalpris. Det er overhovedet Kærnen i alle disse prispolitiske Bestræbelser, som Venstre rokker ved ved denne Paa-stand. Saafremt det ikke er muligt at fastsætte en Maksimalpris, som man senere kan styrke derigennem, at man tvinger Varen frem til Maksimalprisen, er det overhovedet ugørligt at have Maksimalpriser i et Land. I saa Henseende har det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) meget rigtigt sagt, at det lader sig ikke gøre at fremtvinge en Vare ved Ekspropriation, naar Varen ligger paa Tusinder af Hænder. Naar Varen ligger paa faa Hænder, kan Ekspropriation bruges. Og den kan ogsaa bruges, hvis der er rejst en Agitation mod en Bestemmelse, saa at man fejlagtig faar den vildfarende Opfattelse, at man, ved at gøre Modstand og nægte at aflevere, vil være i Stand til derigennem at fremtvinge en højere Pris; den vil da være et Middel til at vise det fejlagtige deri, saa at man opgiver sin Modstand. Paa den Maade kan man ogsaa, selv om en Vare ligger paa tusind Hænder, ved at anvende Ekspropriation et enkelt Sted faa Varen frem. Men det er ogsaa det, der er sket i de Tilfælde, hvor et Afleveringspaabud ikke følges. Det vil være bemærket, at i hele den Række af Afleveringspaabud, vi har haft, hvad enten de er udstedte med Hjemmel i særlig Lov eller med Hjemmel i Loven af 7. August 1914, er man, naar Aflevering ikke har fundet Sted, ikke skredet til at anlægge Sag mod den vedkommende til Straf for hans Vægning, men man er derimod gaaet til Ekspropriation for at give Vurderingskommissionen Lejlighed til at foretage en Vurdering og derved overbevise vedkommende selv og maaske en Række andre om, at det er lige saa godt at følge den lovlige Aflevering til den lovlige fastsatte Maksimalpris, thi ellers vil man kun udsætte sig for en Ekspropriation med de deraf følgende